

A külföldi utast megillető áfa-mentesség alapvető szabályai 2017.

Az Áfa tv.¹ – a Héa-irányelvben foglaltakkal² összhangban – az export adómentességek körében külön szabályozást tartalmaz az olyan termékértékesítés adómentességére, amelynél a beszerző külföldi utas és a termék a külföldi utas személyi vagy útipoggyászának részeként hagyja el az Európai Közösség (továbbiakban: Közösség) területét. Az adómentesség feltétele, hogy a termék – a vámhatóság által igazoltan – az értékesítés teljesítését követő 90 napon belül elhagyja a Közösség területét.

Kik tekinthetők külföldi utasnak?

Az Áfa tv. alkalmazásában külföldi utas³ az a természetes személy, aki

- a Közösség egyetlen tagállamának sem állampolgára, és nem jogosult a Közösség egyetlen tagállamában sem állandó tartózkodásra, illetve
- a Közösség valamely tagállamának állampolgára ugyan, de a lakóhelye⁴ a Közösség területén kívül (vagyis harmadik országban) van.

Milyen feltételeket kell a vásárláshoz kapcsolódóan teljesíteni?

- A termékértékesítés adót is tartalmazó ellenértékének meg kell haladnia a 175 eurónak megfelelő pénzüsszeget.⁵ Nem kell minden egyes termék árának ezt az összeget meghaladnia, elegendő, ha ugyanazon számlán a vásárolt termékek ellenértéke együttesen haladja meg a 175 eurót. Az euróban meghatározott értékhatár forintösszegének számításakor 2017-ben az MNB által közzétett, 2016. október hónapjának első munkanapján, azaz 2016. október 3-án érvényes, hivatalos forint/euró devizaárfolyamot kell alkalmazni. Az átváltás eredményeként kapott összeg 1000 forintra kerekítendő.⁶ Ennek megfelelően 2017-ben a forintban meghatározott értékhatár 54 000 forint.
- A külföldi utasnak az érvényes úti okmányával vagy személye azonosítására szolgáló egyéb, Magyarország által elismert érvényes közokirattal (a továbbiakban együtt: úti okmány) igazolnia kell a jogállását.⁷
- A vásárláskor a külföldi utasnak számla kibocsátását kell kérnie. A számlának (illetve egyszerűsített adattartalmú számlának) és az adó-visszaigénylő lapnak a külföldi utas azonosítására szolgáló adatai nem térhetnek el a külföldi utas úti okmányában szereplő adatoktól.
- A vásárláskor a külföldi utasnak a termékértékesítő felé jelzett adómentesség érvényesítésére irányuló szándékát figyelembe véve a termék értékesítője adó-visszaigénylő lapot állít ki, melynek első két példányát a külföldi utasnak adja át (a harmadik példány az értékesítőnél marad).

¹Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény

²A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 147. cikk

³ Áfa tv. 259. § 10. pont

⁴ Abban a tekintetben, hogy a természetes személy lakóhelye hol van az Áfa tv. 259. § 11. pontját és a Tanács 282/2011/EU végrehajtási rendelet 12-13. cikkeit is figyelembe kell venni.

⁵ Áfa tv. 99. § (1) bekezdés a) pont

⁶ Áfa tv. 256. § (1)-(2) bekezdés

⁷ Áfa tv. 99. § (1) bekezdés b) pont és 99. § (2) bekezdés

Mit kell tudni az adó-visszaigénylő lapról?

Az adó-visszaigénylő lapon a következőknek kell szerepelnie:⁸

- a termékértékesítést teljesítő adóalany neve, címe, adószáma;
- a külföldi utas (vevő) neve, címe, úti okmányának száma (az úti okmányban szereplő adatok alapján kitöltve);
- a termékértékesítés teljesítését tanúsító számla sorszáma;
- a termékértékesítés – adóval együtt számított – (össz)ellenértéke;
- a terméket a Közösség területéről kiléptető hatóság záradékának és bélyegzőjének helye annak igazolására, hogy a termék a Közösség területét elhagyta.

Az adó-visszaigénylő lap rovatait legalább magyar, angol, német, francia és orosz nyelveken kell feltüntetni, és azokat magyar, angol, német vagy francia nyelven kell kitölteni.⁹ Az adó-visszaigénylő lapot a termék értékesítője tölti ki a vásárlást igazoló számla, egyszerűsített adattartalmú számla adatainak figyelembevételével. Egy adó-visszaigénylő lap csak egy számla adatait tartalmazhatja.¹⁰

Adó-visszaigénylő lapként az adóhatóság által rendszeresített, illetve az adóhatóság által jóváhagyott nyomtatvány alkalmazható. „A külföldi utas adó-visszaigénylő lapja” elnevezésű, az adóhatóság által rendszeresített nyomtatvány (azaz az adó-visszaigénylő lap) és kitöltési útmutatója a nagyobb postahivatalokban, illetve megrendelésre bármely postahivatalban beszerezhető. Amennyiben a termék értékesítője az adóhatóság által rendszeresített nyomtatványtól eltérő adó-visszaigénylő lapot kíván alkalmazni, azt akkor teheti meg, ha az általa alkalmazni kívánt nyomtatványt az adóhatóság¹¹ előzetesen jóváhagyta. A termékértékesítő által rendszeresített és az adóhatóság által jóváhagyott adó-visszaigénylő lapnak a termékértékesítőnél kell rendelkezésre állnia.

Meddig és hogyan kell a terméket a Közösség területéről kivinni?

A termékértékesítés csak akkor lehet az Áfa tv. 99. §-a alapján adómentes, ha a külföldi utas a Magyarországon vásárolt terméket a vásárlástól számított 90 napon belül a Közösség területéről a személyi vagy útipoggyászában – a számla (illetve egyszerűsített adattartalmú számla) eredeti példányának vámhatóságnak történő egyidejű bemutatása mellett – kiviszi, és a termék kiléptetését az a vámhatóság, amelynek az illetékességi területén a külföldi utas a Közösség vámterületét elhagyja, az adó-visszaigénylő lap záradékolásával és lebélyegzésével igazolja.¹² A vámhatóság az adó-visszaigénylő lapot csak a termék Európai Unió kívüli országba történő kiszállításakor záradékolhatja. A termék kiléptetésének adó-visszaigénylő lapon történő utólagos igazolása nem lehetséges. Egy vámeljárás során több adó-visszaigénylő lap záradékolására is sor kerülhet. (A vámhatóság az adó-visszaigénylő lap záradékolt és lebélyegzett második példányát a külföldi utastól bevonja.¹³)

Milyen további feltételei vannak az adómentességnek?

A termékértékesítés az egyéb törvényi feltételek fennállása esetén is csak akkor lehet az Áfa tv. 99. §-a alapján adómentes, ha a termék értékesítőjénél rendelkezésre áll az adó-

⁸ Áfa tv. 99. § (10) bekezdés

⁹ Áfa tv. 99. § (11) bekezdés

¹⁰ Áfa tv. 99. § (2) bekezdés

¹¹ Az alkalmazni kívánt nyomtatvány jóváhagyása a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítás Különös Hatásköri Ügyek Főosztályának hatáskörébe tartozik.

¹² Áfa tv. 99. § (1) bekezdés c) pont és Áfa tv. 98. § (2) bekezdés a) pont

¹³ Áfa tv. 99. § (3) bekezdés

visszaigénylő lapnak a termék határidőn belüli kivitelét igazoló, vámhatóság által záradékolt és lebélyegzett első példánya. Az adó visszatérítéséhez a külföldi utasnak (illetve meghatalmazottjának) a saját számla (egyszerűsített adattartalmú számla) példányát is vissza kell juttatnia a termékértékesítőhöz.

Hogyan érvényesíthető az adómentesség?¹⁴

- Az adómentesség főszabályként közvetve, vagyis az áthárított adónak a külföldi utas részére történő utólagos visszatérítése útján érvényesül. A külföldi utas a termékértékesítéshez kapcsolódóan megfizetett adó visszatéríttetését utólag, a termék kivitelét követően, az adó visszatérítéshez szükséges – az adómentesség alkalmazásának jogszerűségét alátámasztó – bizonylatok rendelkezésre bocsátásával kéri a termék értékesítőjétől.
A termékértékesítő a külföldi utas felé teljesített termékértékesítés során áthárított adót a termékértékesítés teljesítési időpontját is magába foglaló adó-megállapítási időszak bevallásában fizetendő adóként szerepelteti. A termékértékesítő abban a bevallásában csökkentheti az adókötelezettségét a külföldi utasnak visszatérített adóval, amelynek az adó-megállapítási időszakában az adót a külföldi utas számára visszatérítette.¹⁵
- Az előzőektől eltérően a termék értékesítője – saját kockázatára – dönthet úgy is, hogy a termékét adómentesen értékesíti a külföldi utas részére (vagyis a termékértékesítésről kibocsátott számlájában eleve nem hárít át adót a külföldi utasra). A külföldi utasnak ilyen esetben is a termékértékesítő rendelkezésére kell bocsátania az adó-visszaigénylő lap vámhatóság által záradékolt és lebélyegzett első példányát. Abban az esetben például, ha a termékértékesítő az Áfa tv. 99. §-a szerinti adómentesség alkalmazásának jogszerűségét nem tudja alátámasztani – és a kérdéses ügylet az Áfa tv. egyéb előírásai alapján sem minősülhet adómentesnek – a termékértékesítőnek célszerű a termékértékesítés teljesítési időpontját is magába foglaló adó-megállapítási időszakra vonatkozó önellenőrzés keretében a termékértékesítést terhelő adót bevallania és megfizetnie. (A vámhatóság által záradékolt és lebélyegzett adó-visszaigénylő lap hiányában, illetve 90 napon túli kivitel esetén a termékértékesítő az ügyletre az Áfa tv. 99. §-a alapján adómentességet nem alkalmazhat.)

Hogyan történik az adómentesség érvényesítése adó-visszatérítés keretében?

A külföldi utas az áfa visszatérítését attól az adóalanytól kérheti, akitől a terméket vásárolta. Az áfa visszatérítéséhez a termékértékesítő rendelkezésére kell bocsátania az illetékes vámhatóság záradékával ellátott eredeti adó-visszaigénylő lap első példányát, valamint a kereskedő által kibocsátott számlát.

Az áfa visszatérítését a külföldi utas helyett, a külföldi utas nevében és képviselőjében olyan személy kérheti, akinek erre a külföldi utas írásbeli meghatalmazást ad. A külföldi utas nevében és képviselőjében eljáró személynek a termékértékesítő rendelkezésére kell bocsátania az írásbeli meghatalmazását.¹⁶

Az adó-visszatérítés a külföldi utast főszabály szerint forintban illeti meg, a visszatérített adót készpénzben kell kifizetni. A külföldi utas és a termékértékesítő ugyanakkor ettől eltérő pénznemben és fizetési módban is megállapodhat.¹⁷

A termékértékesítő az adó visszatérítésével egyidejűleg köteles biztosítani, hogy a számla (egyszerűsített adattartalmú számla) ismételt adó-visszatérítésre ne legyen alkalmas, mégpe-

¹⁴ Áfa tv. 99. § (4) bekezdés b) pont

¹⁵ Áfa tv. 99. § (9) bekezdés

¹⁶ Áfa tv. 99. § (5) bekezdés b) pont

¹⁷ Áfa tv. 99. § (7) bekezdés

dig úgy, hogy azon szerepelteti az „áfa elszámolva” jelölést.¹⁸ A számla (egyszerűsített adattartalmú számla) külföldi utas számára történő visszaszolgáltatását megelőzően az ismételt adó-visszatérítésre alkalmatlanná tett bizonylatról a termékértékesítőnek fotómásolatot kell készítenie, amelyet a nyilvántartásában köteles megőrizni.

Az utasforgalomra vonatkozó vám és egyéb szabályok az adóhatóság honlapján (www.nav.gov.hu), a Kiadványok menüpont alatt található Utastájékoztatóban kerülnek ismertetésre.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹⁸ Áfa tv. 99. § (8) bekezdés